
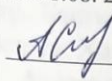

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Министерство образования и науки Республики Башкортостан
Муниципальное автономное общеобразовательное учреждение
Школа №124 городского округа город Уфа Республики Башкортостан

РАССМОТРЕНО на заседании ШМО Протокол № <u>1</u> от 31.08.2023г. Руководитель ШМО З.А. Коврижникова	СОГЛАСОВАНО зам.директора по УВР Протокол № 14 от 31.08. 2023 г. А.А. Спирина	УТВЕРЖДЕНО Приказ № 321 от 1.09.2023 г. И.о. директора МАОУ Школа №124 Р.С. Насырова
--	---	--

Календарно – тематическое планирование
по учебному предмету

«Башкирский язык как государственный язык
Республики Башкортостан»

Класс 9

Учитель: Аллаярова Роза Батуовна

Количество часов: всего 33 часа; в неделю 1 час

Уфа, 2023 г.

Йөкмәткеһе

Һаумы, мәктәп (2)

«Көз» һәм «Мәктәп» темаһына шиғырҙар, әңгәмәләр уҡыу; мәктәп, әйтемдәр, йомарттар, һынамыштарҙы иҫкә төшөрөү. Алдағы кластарға үтелгәндәрҙе системалаштырыу, яңы мәғлүмәт менән таныштырыу. Һөйләү һәм яҙыу телмәрен үҫтерөү өҫтөндә эшләү. Грамматика буйынса 8-се класта үтелгәндәрҙе кабатлау.

Ергә мәрхәмәт – илгә бәрәкәт (4)

Тыуған Республикаға ҡарата мөхәббәт, ғорурлыҡ тойғоһо, тәбиғәткә һаҡсыл ҡараш тәрбиәләү. Башҡортостандың ер аҫты, ер өҫтө байлыҡтары тураһында әңгәмәләр үткәреү. Хал төрҙәре тураһында мәғлүмәт биреү.

Атамалар ни һөйләй?(7)

Кеше тормошонда атамаларҙың да (кеше исеме, фамилияһы, атаһының исеме; ауыл, ҡала, тау, йылға һ.б.) роле зур. Ҡалалағы атамаларҙың мәғәнәләрен өйрәнеү. Атамаларға ил тарихы, ер һәм ошо ерҙә йәшәгән халықтың тел үҙенсәлектәрен, халыҡ тормошон, ғөрөф-ғәҙәтен, йолаларын һ.б. сағылдырыуын аңлау. Яңғәзләк исемдәрҙең дөрөҫ язылышын кабатлау.

Без ҡышты ла яратабыҙ (4)

Ҡыш мизгеле, уның үҙенсәлектәре тураһында һөйләү. Өндөш һүҙҙәр тураһында мәғлүмәт биреү, телмәрҙә ҡулланырға

Башҡорт театры (3)

Башҡортостанда театр сәнғәте. Республикалағы театрҙар һәм уларҙың эшмәкәрлеге хаҡында дөйөм мәғлүмәт биреү. М.Ғафури исемендәге Башҡорт дәүләт академия драма театрына сәйәхәт. Башҡорт дәүләт опера һәм балет театры менән танышыу.

Башҡорт халыҡ ижады (5)

Халыҡ ижады тураһында дөйөм төшөнсә алыу. Фольклорҙың коллектив ижад булыуын аңлау. Фольклор һәм яҙма әҙәбиәттең айырманын

билдэлэй алыу, улар тураһында һөйләргә өйрәтәү. Ике һәм бер составлы һөйләмдәр тураһында мәғлүмәт биреү.

Яз башланды (3)

Башкортостандағы язғы тәбиғәт күренештәрен күзәтәү. Җала һәм ауылда язғы эштәр: коштар, хайуандар һәм үсемлектәр тормошо, язғы байрамдар тураһында әңгәмәләргә катнашыу. Тәбиғәткә экскурсияларға сығыу. Дарыу үләндәренән гербарийҙар төзөү, Еңеү көнөнә арналған концерттарға, һуғыш ветерандары менән осрашыуҙарға катнашыу, иҫтәлектәр язып алыу. һөйләү, язғы телмәрен үҫтерәү өҫтөндә эшләү.

Башкорт халыҡ милли аштары (2)

Башкорт халқының милли аштары менән танышыу. Уларҙы әҙерләү үҙенсәлектәрен өйрәнеү. Башкорт милли аштары тураһында текстар менән танышыу. һөйләү, язғы телмәрен үҫтерәү өҫтөндә эшләү.

Башкорт аты (3)

Башкорт атының килеп сығыуы, тарихи үткәне менән танышыу. Аттарҙың кеше тормошондағы мөһим ролен билдәләү. Йәш үҙенсәлектәре буйынса бүленеүен билдәләү, дәрәҫ итеп әйтеү. Аттар тураһында күберәк беләү.

1.Здравствуй, школа! Школа. Осень. Стихи , пословицы, загадки, приметы об осени. Повторение пройденного в 8-ом классе.

2. Моя благодатная земля. Природа Башкортостана. Легенды-риваяты о Башкортостане. Творчества башкирских писателей, поэтов о Башкортостане. Обстоятельства времени и образа действия.

3.О чөм говорят названия? О чөм говорит имё твоё?. Ономастика. Наша Родина- Башкортостан. Агидель. Каруансарай. Янгантау. Батырша. Таштугай.Обстоятельства меры и степени. Обстоятельства причины. Обстоятельства цели.

4.Мы любим зиму. Зимний день. Зимняя дорога. Стихи башкирских поэтов о зиме. Обращения. Знаки препинания при обращениях.

5. Театры Башкортостана . История создания Башкирского государственного академического театра имени М.Гафури. Театр оперы и балета. Жизнь и творчество известных артистов. Приложение.

6. Башкирское народное творчество. Эпос «Урал батыр», Пословицы. Загадки. Башкирские народные сказки. Лирические песни. Риваяты. Виды простого предложения.

7. Весна идёт. Весенняя природа. Лечебные травы. Весенние праздники. Простые предложения.

8. Национальные блюда башкир. Гостеприимство башкир. Приготовление башкирских блюд. Кумыс. Курут. Мёд. Сложные предложения.

9. Башкирская лошадь. Роль лошади в жизни человека. Стихи поэтов о лошадях. Башкирская народная песня « Кара юрга». Однородные члены предложения. Знаки препинания при однородных членах предложена.

Результатами изучения курса «Башкирский язык» в 9 классе является сформированность следующих умений:

Башкорт дәүләт теленән

9-сы класс өсөн календарь-тематик план

№	Дәрес темаһы Тема урока	Дәрес һаны Кол- во уроко в	Үткәреләү важыты время проведения	Факти к дата по факту	Иҫкәр мә Приме чание
1	Мәктәп — белем йорто. Школа – дом знания.	1	1-се азна 1 неделя		
2	Нимә ул бәхет? Что такое счастье?	1	2-се азна 2 неделя		
3	В. Э. Меостың “Октябрь. Коштар китә” картинаһы буйынса эш. Работа по картине В.Э. Меоса “Октябрь. Перелетные птицы”	1	3-сө азна 3 неделя		
4	Көзгө күренештәр. Приметы осени.	1	4-се азна 4 неделя		
5	Тәбиғәтте һахлау – тыуған илеңде һахлау ул. Охранять природу — значит охранять Родину.	1	5-се азна 5 неделя		
6	Башкортостан тураһында шағирҙарҙың ижады. Поэты про Башкортостан.	1	6-сы азна 6 неделя		
7	Башкорт йылғалары атамалары тарихы. История названия рек в Башкортостане.	1	7-се азна 7 неделя		

8	Өфө атамаһының килеп сығышы. История названия Уфы.	1	8-се азна 8 неделя		
9	Өфө миңең яраткан калам. Уфа мой любимый город.	1	9-сы азна 9 неделя		
10	Янғанғау. Уникальный источник Янғанғау.	1	10-сы азна 10 неделя		
11	Боронғо кала Аркайым. Городище Аркаим	1	11-се азна 11 неделя		
12	Каруанһарай. Каравансарай	1	12-се азна 12 неделя		
13	Ҡыштың бер көнө. Один день зимы.	1	13-сө азна 13 неделя		
14	Ҡышкы Нардуган байрамы. Зимний праздник Нардуган	1	14-се азна 14 неделя		
15	Ҡышкы тәбиғәт. Природа зимой.	1	15-се азна 15 неделя		
16	Проек эше. “Башкортостанда кыш”. Проектная работа “Зима в Башкортостане”	1	16-сы азна 16 неделя		
17	Башкортостан театрҙары. Театры Башкортостана	1	17-се азна 17 неделя		
18	Башкорт дәүләт опера һәм балет театры менән танышыу. Башкирский государственный театр оперы и балета	1	18-се азна 18 неделя		

19	Башкортостан мәзәниәте. Культура Башкортостана.	1	19-сы азна 19неделя		
20	Башкортостан актерҙары. Актеры республики Башкортостан.	1	20-се азна 20 неделя		
21	Проек эше “Өфө буйлап сәйәғәт”. Проектная работа “Путешествие по Уфе”	1	21-се азна 21 неделя		
22	Халык фәлсәфәһе. Философия народа	1	22-се азна 22 неделя		
23	“Урал батыр” эпосы.	1	23-сө азна 23 неделя		
24	Мәкәлдәр. Йомактар.Загадки . Пословицы	1	24-се азна 24 неделя		
25	“Башкорт халык ижады” темаһын йомғаҡлау.Повторение темы “ Башкирское народное творчество”	1	25-се азна 25 неделя		
26	Һорауҙарға яуаптар. Ответы на вопросы. Ат-ир-егеттең тоғро юлдашы	1	26-сы азна 26 неделя		
27	Безҙең яктарға яҙ килә. Весна приходит в наш край.	1	27-се азна 27 неделя		
28	М.Нестеров. “Иртә яҙ” картинаһы.Работа по картине М. Нестерева “Ранняя весна”	1	28-се азна 28 неделя		
29	Проек эше “Тәбиғәт йәшеллеккә төрөнә”.Проектная	1	29-сы азна 29 неделя		

	работа“Природа зеленеет”				
30	Һәйкәлдәр нимә һөйләй?. Памятники.	1	30-сы азна 30 неделя		
31	Милли аштар. Национальные блюда.	1	31-се азна 31 неделя		
32	Һөт ризыктары. Молочные продукты.	1	32-се азна 32 неделя		
33	Р.Нурмөхәмәтов. “А.П.Чехов Башкортостанда” картинаһы. Картина Р. Нурмухаметова “Чехов в Башкортостане”	1	33-сө азна 33неделя		